

SAJUNGOS VYRIAUSIASIS
ĮGALIOJINIS UŽSIENIO
REIKALAMS IR
SAUGUMO POLITIKAI

Briuselis, 2019 06 03
JOIN(2019) 11 final

BENDRA ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Karinio mobilumo veiksmų plano įgyvendinimo

I. ĮVADAS

1. Karinio mobilumo gerinimas yra viena svarbiausių Europos Sąjungos iniciatyvų, ji pradėta vykdyti 2017 m. lapkričio 10 d.¹. Ši iniciatyva padės kurti Europos gynybos sąjungą, kaip raginama Pirmininko J.-C. Junckerio pranešime apie Sąjungos padėtį 2017 m.². Ji padeda įgyvendinti tuos saugumo ir gynybos užmojus, dėl kurių susitarta Taryboje 2016 m. lapkričio 14 d.³, po to, kai buvo pristatyta Visuotinės ES užsienio ir saugumo politikos strategija⁴. Karinis mobilumas įgyvendinamas derinant jį su nuolatiniu struktūrizuotu bendradarbiavimu (įskaitant bendradarbiavimą projektų lygmeniu), taip pat su konkrečių priemonių, kurias ES valstybės narės pradėjo vykdyti 2018 m. birželio 25 d.⁵, įgyvendinimu. Be to, karinis mobilumas yra vienas svarbiausių ES ir NATO bendradarbiavimo prioritetų įgyvendinant bendrus pareiškimus⁶ ir vykdamą pradėtą darbuotojų lygmens struktūrinį dialogą dėl karinio mobilumo.
2. Įgyvendinant šią iniciatyvą, naudojamosi civilinės ir karinės sričių sinergija, kad būtų galima pagerinti karinio personalo, reikmenų ir įrangos mobilumą visomis transporto rūšimis Europos Sąjungoje ir už jos ribų, vykdamą įprastą veiklą, taip pat ištikus krizei ir kilus konfliktams. Dėl šios iniciatyvos ES valstybės narės galės greičiau ir veiksmingiau veikti bendros saugumo ir gynybos politikos bei nacionalinės ir tarptautinės veiklos srityse.
3. 2018 m. kovo 28 d. Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisija pristatė Karinio mobilumo veiksmų planą (toliau – veiksmų planas)⁷. 2018 m. birželio mėn. Taryba palankiai įvertino šį veiksmų planą ir paragino sparčiai jį įgyvendinti glaudžiai bendradarbiaujant visoms susijusioms suinteresuotosioms šalims⁸. Be to, 2018 m. lapkričio 19 d. Taryba palankiai įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant veiksmų planą, ir pateikė tolesnių veiksmų gaires⁹. Šią pažangos ataskaitą papildė tai, kad 2019 m. gegužės 13 d. Europos gynybos agentūros valdančioji taryba palankiai įvertino Agentūros pirmąją metinę ataskaitą dėl karinio mobilumo.
4. Veiksmų plane nustatytos konkrečios priemonės ir terminai, susiję su Sąjungos pridėtinę vertę padedant ES valstybėms narėms ir palengvinant jų pastangas gerinti karinį mobilumą. Konkrečiai, Sąjunga gali prisidėti nustatydama civilinės ir karinės sričių sinergiją ir našiau pasinaudodama esamais politikos sprendimais bei priemonėmis trijose pagrindinėse – transporto infrastruktūros, reglamentavimo bei procedūrinių klausimų ir kitų horizontaliųjų

¹ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl karinio mobilumo gerinimo Europos Sąjungoje {JOIN(2017) 41 *final*}.

² 2017 m. rugsėjo 13 d. Komisijos Pirmininko Jeano-Claude'o Junckerio pranešimas apie Sąjungos padėtį 2017 m., http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_lt.htm.

³ 2016 m. lapkričio 14 d. Tarybos išvados dėl Visuotinės ES strategijos įgyvendinimo saugumo ir gynybos srityje, <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>.

⁴ Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa“.

2016 m. birželio mėn., http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf.

⁵ 2018 m. birželio 25 d. Tarybos išvados dėl saugumo ir gynybos įgyvendinant Visuotinę ES strategiją, 18 punktas, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/lt/pdf>.

⁶ Europos Vadovų Tarybos pirmininko, Europos Komisijos pirmininko ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos generalinio sekretoriaus bendras pareiškimas dėl ES ir NATO bendradarbiavimo.

⁷ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl karinio mobilumo veiksmų plano {JOIN(2018) 05 *final*}, p. 10.

⁸ Europos Vadovų Tarybos susitikimo (2018 m. birželio 28 d.) išvados, 2018 m. birželio 28 d., <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>.

⁹ Tarybos išvados dėl saugumo ir gynybos įgyvendinant ES visuotinę strategiją (13978/18), 2018 m. lapkričio mėn., <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13978-2018-INIT/lt/pdf>.

klausimų – srityse. Užtikrinant glaudų ir nuolatinį Komisijos tarnybų, Europos išorės veiksmų tarnybos, įskaitant ES karinį štabą, ir Europos gynybos agentūros bendradarbiavimą ir visapusišką ES valstybių narių dalyvavimą ir visoms joms įtraukiant visus valdymo lygmenis, kartu gerbiant ES valstybių narių nacionalinį suverenumą ir sprendimų priėmimą, padaryta didelė veiksmų plano įgyvendinimo pažanga.

5. Veiksmų plane numatyta, kad iki 2019 m. vasaros turi būti pateikta pirmoji pažangos ataskaita¹⁰. Šioje ataskaitoje aprašoma esminė ir reali iki šiol padaryta pažanga ir tolesni veiksmai.

II. KARINIAI REIKALAVIMAI DĖL KARINIO MOBILUMO EUROPOS SĄJUNGOJE IR UŽ JOS RIBŲ

A. Karinių reikalavimų nustatymas

6. Veiksmų plano įgyvendinimo pradinis taškas buvo nustatyti karinius reikalavimus dėl karinio mobilumo Europos Sąjungoje ir už jos ribų (toliau – kariniai reikalavimai). Karinius reikalavimus parengė ES karinis štabas, glaudžiai bendradarbiaudamas su ES valstybėmis narėmis, Komisijos tarnybomis ir atitinkamomis Sąjungos agentūromis ir įstaigomis, įskaitant Europos gynybos agentūrą, ir konsultuodamasis atitinkamai su NATO ir kitomis susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis. Be to, Taryba, laikydamosi visus valdžios lygmenis integruojančio požiūrio, pakvietė dalyvauti šiame procese ne tik gynybos ministerijas, bet ir atitinkamas kompetentingas nacionalines institucijas.
7. Dėl karinių reikalavimų susitarta ES kariniame komitete, o vėliau juos patvirtino Taryba: 2018 m. birželio 25 d. buvo patvirtinta pagrindinė aukšto lygio dalis, o 2018 m. lapkričio 19 d. – priedai. 2018 m. lapkričio 28 d. buvo parengta karinių reikalavimų konsoliduota redakcija¹¹.
8. Karinių reikalavimų tikslas – pagerinti karinių pajėgų (darbuotojų, reikmenų ir turto) judėjimą Europos Sąjungoje ir už jos ribų. Tai strateginis ir operacinis karinius veiksmus įgalinantis veiksnys, kuriuo stiprinamas ES strateginis savarankiškumas ir sudaromos palankesnės sąlygos ES valstybių narių pajėgų dislokavimui, perdislokavimui ir palaikymui, kad būtų galima pasiekti atitinkamus ES užmojus ir įvykdyti nacionalinius ES valstybių narių reikalavimus.
9. Karinių reikalavimų dokumente pateikti būtini principai ir pagrindiniai karinio judėjimo aspektai ir visapusiškai atsižvelgiama į visus karinį judėjimą lemiančius veiksnius. Jie apima kelias pagrindines sritis: planavimą ir aprūpinimą, transporto infrastruktūrą, teisinius ir reglamentavimo aspektus, galimybes naudotis transporto ištekliais ir jį aptarnauti, koordinavimą ir keitimąsi informacija, saugumą, mokymą ir aplinkosaugos klausimus. Esminę dokumento dalį sudaro visos Sąjungos transporto infrastruktūros, kurią ES valstybės narės nustatė kaip būtiną kariniam judėjimui, geografinės aprėpties apibrėžtis. Be to, kariniuose reikalavimuose atsispindi ir bendrieji NATO infrastruktūros parametrai, apie kuriuos 2018 m. gegužės mėn. pranešė NATO generalinis sekretorius, o tai padeda užtikrinti

¹⁰ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl karinio mobilumo veiksmų plano {JOIN(2018) 05 *final*}, p. 10.

¹¹ Kariniai reikalavimai dėl karinio mobilumo Europos Sąjungoje ir už jos ribų (ST 14770/18), 2018 m. lapkričio 28 d.

atitinkamų karinių reikalavimų, kuriais grindžiama abiejų šių organizacijų veikla karinio mobilumo srityje, suderinamumą.

B. Dalinis karinių reikalavimų atnaujinimas

10. Patvirtinus karinius reikalavimus, buvo atlikta trūkumų, susijusių su skirtumais tarp karinės ir civilinės transporto infrastruktūros reikalavimų, analizė¹² (žr. 17–21 punktus). Gavęs šios analizės išvadas, Politinis ir saugumo komitetas 2019 m. gegužės 8 d. paragino Europos išorės veiksmų tarnybos ES karinį štabą atnaujinti transporto infrastruktūros parametrus ir karinių reikalavimų geografinius duomenis atsižvelgiant į trūkumų analizėje pateiktą informaciją. ES karinis štabas, glaudžiai bendradarbiaudamas su ES valstybėmis narėmis, Komisijos tarnybomis ir Europos gynybos agentūra, taip pat atitinkamai derindamas darbuotojų lygmeniu veiksmus su NATO ir atsižvelgdamas į tai, kad Taryba iki 2019 m. vasaros turi patvirtinti atnaujintus karinius reikalavimus, parengė atnaujinimų projektą. Po struktūrinio dialogo kontekste vykusių susitikimų su NATO darbuotojais 2019 m. kovo 22 d. ES iš NATO gavo atnaujintus bendruosius infrastruktūros parametrus.

III. TRANSPORTO INFRASTRUKTŪRA

11. Siekiant geresnio karinių pajėgų mobilumo Europos Sąjungoje ir už jos ribų, turi būti šalinamos infrastruktūros kliūtys. Šiomis aplinkybėmis viena pagrindinių veiksmų plano kryptį yra gynybos poreikių ir transeuropinio transporto tinklo sinergijos didinimas.
12. Nuo veiksmų plano priėmimo šioje srityje padaryta didelė pažanga ir visi iki šiol numatyti veiksmai yra užbaigti.

A. Dvejopos paskirties transporto infrastruktūros finansavimas

13. 2018 m. gegužės 2 d. Komisija pasiūlė į 2021–2027 m. Europos infrastruktūros tinklų priemonę įtraukti 6,5 mlrd. EUR karinio mobilumo paketą, skirtą dvejopos paskirties civiliniams ir kariniams projektams finansuoti. Į siūlomą reglamentą¹³ įtrauktos specialios su dvejopos paskirties transporto infrastruktūros finansavimu susijusios nuostatos. 2019 m. kovo 7 d. teisėkūros institucijos pasiekė bendrą sutarimą dėl siūlomo 2021–2027 m. Europos infrastruktūros tinklų priemonės reglamento su įtrauktomis į jį dvejopos paskirties projektų finansavimui reikalingomis nuostatomis¹⁴; po to siūlomą reglamento tekstą patvirtino Taryba ir Europos Parlamentas. Finansiniai asignavimai 2021–2027 m. Europos infrastruktūros tinklų priemonei bus nustatyti per derybas dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos.
14. Kaip nurodoma pasiūlyme, Europos infrastruktūros tinklų priemonės lėšomis taip pat bus finansuojami transporto infrastruktūros projektai siekiant, kad ši infrastruktūra kuo geriau atitiktų karinius reikalavimus. Todėl, pasinaudojusios šiuo ES įnašu, valstybės narės turės galimybę vystyti infrastruktūros ruožus, kuriais bus aptarnaujami tiek gynybos, tiek civilinis transportas.

¹² Bendras tarnybų darbinis dokumentas „Kariniai reikalavimai ir transeuropinis transporto tinklas. Trūkumų analizė“ {SWD(2019) 175 final}.

¹³ 2018 m. birželio 6 d. pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos infrastruktūros tinklų priemonės, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014.

¹⁴ 2019 m. kovo 13 d. pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos infrastruktūros tinklų priemonės sukūrimo, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 – Pažangos ataskaita, Europos Sąjungos Taryba, 2018/0228(COD), <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>.

Kariniai reikalavimai

15. Tarybai patvirtinus karinius reikalavimus, buvo pradėta spręsti karinio mobilumo klausimus, susijusius su transporto infrastruktūra (žr. pirmiau pateiktus 6–9 punktus).

Trūkumų analizė

16. Tolesni veiksmai, susiję su dvejos paskirties projektų finansavimu, buvo skirtumų tarp karinių ir civilinių reikalavimų nustatymas. Trūkumų analizė – tai karinės infrastruktūros standartų ir su kariniais reikalavimais susijusio karinio tinklo geografinės aprėpties palyginimas su transeuropinio transporto tinklo infrastruktūros dabartiniais techniniais reikalavimais ir geografinė aprėptimi, įskaitant nustatytas praktines trūkumų mažinimo priemones tose srityse, kuriose trūkumų yra.
17. Trūkumų analizė 2019 m. gegužės 3 d. buvo perduota Tarybai kaip bendras tarnybų darbinis dokumentas¹⁵.
18. Apskritai padėtis įvertinta teigiamai: kalbant apie infrastruktūros reikalavimus, didelė karinių standartų dalis laikoma iš esmės suderinama su transeuropinio transporto tinklo reikalavimais; kalbant apie geografinius duomenis (karinį tinklą), nustatyta, kad 94 proc. kariniams tikslams svarbios infrastruktūros sutampa su transeuropinio transporto tinklo geografinė aprėptimi. Be to, buvo nustatytos praktinės trūkumų mažinimo priemonės tais atvejais, kai karinio ir transeuropinio transporto tinklo reikalavimų skirtumai buvo esminiai.
19. Trūkumų analizės rezultatai yra labai svarbūs dėl dviejų priežasčių. Pirmą, nustačius karinio mobilumo tinklo ir geografinės transeuropinio transporto tinklo aprėpties sutapimą, bus apibrėžta Europos infrastruktūros tinklų priemonės karinio mobilumo paketo dvejos paskirties projektų geografinė aprėptis, nes reikalavimus atitiks tik tie projektai, kurie apims tiek karinio mobilumo geografinį tinklą, tiek transeuropinį transporto tinklą. Tai, kad transporto infrastruktūra, kurią ES valstybės narės nustatė kaip svarbią kariniam mobilumui, ir transeuropinis transporto tinklas sutampa 94 proc., įrodo, jog esama civilinio ir karinio transporto sinergijos.
20. Antra, kaip jau minėta, atsižvelgdamas į trūkumų analizės rezultatus, Politinis ir saugumo komitetas paragino Europos išorės veiksmų tarnybos ES karinį štabą atnaujinti karinius reikalavimus, kad Taryba iki 2019 m. vasaros galėtų juos patvirtinti. Tikimasi, kad atnaujintuose reikalavimuose bus dar labiau sumažintas skirtumas tarp reikalavimų karinio ir civilinio transporto infrastruktūrai, taip pat galimas skirtumas tarp karinių ir dvejos paskirties reikalavimų (žr. toliau). Atnaujinus karinius reikalavimus, taip pat bus peržiūrėta trūkumų analizė.

Dvejos paskirties reikalavimai

21. 2021–2027 m. Europos infrastruktūros tinklų priemonės reglamento pasiūlyme nurodyta, kad Komisija priims įgyvendinimo aktą, kuriame, jei reikia, bus nustatyti konkretūs infrastruktūros reikalavimai, taikomi tam tikrų kategorijų dvejos paskirties infrastruktūros veiksmams. Komisija į procesą įtrauks Europos išorės veiksmų tarnybą, ES valstybės nares ir atitinkamas suinteresuotąsias šalis. 2019 m. balandžio mėn. viduryje buvo pradėtos konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis.
22. Parengus trūkumų analizę, buvo sudarytos sąlygos apibrėžti dvejos paskirties reikalavimus; tikimasi, kad iki 2019 m. pabaigos jie bus parengti, kad būtų galima juos patvirtinti iki 2021–2027 m. Europos infrastruktūros tinklų priemonės reglamento priėmimo.

¹⁵ Žr. pirmiau pateiktą 11 išnašą.

Dvejopos paskirties projektų bazė

23. ES valstybėms narėms nustačius reikiamus esamos infrastruktūros atnaujinimus ir galimus naujus infrastruktūros projektus ir po to, kai bus apibrėžti dvejopos paskirties reikalavimai, Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba, bendradarbiaudamos su ES valstybėmis narėmis ir visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, pradės kurti dvejopos paskirties orientacinę projektų bazę. Tai bus įgyvendinta iki 2020 m.

B. Transeuropinio transporto tinklo reglamento peržiūra

24. Komisija numatė peržiūrėti transeuropinio transporto tinklo reglamentą¹⁶, šis darbas turėtų būti baigtas 2020 m. pirmą pusmetį. Komisija peržiūros procese įtrauks tam tikrus karinius ir (arba) dvejopos paskirties reikalavimus.

C. Informacinė sistema TENtec

25. TENtec – tai Komisijos informacinė sistema, skirta transeuropinio transporto tinklo politikai koordinuoti ir remti.
26. Jau įsitikinta, kad TENtec yra labai naudinga kariniam mobilumui, nes, naudojant šią sistemą, kariniuose reikalavimuose nustatytus geografinius duomenis galima paversti vaizdiniu formatu ir sukurti interaktyvią TENtec karinio mobilumo žemėlapių žiūryklę¹⁷. Naudojant šią žiūryklę, galima analizuoti karinio mobilumo tinklą, atlikti įvairius skaičiavimus, susijusius su karinio mobilumo tinklo ilgiu ir jo sutapimu su transeuropiniu transporto tinklu, taip pat palengvinti tarpvalstybines jungtis.
27. Be to, TENtec sistema ir toliau yra tobulinama: pavyzdžiui, tikimasi, kad iki 2019 m. vasaros bus atnaujinti TENtec sistemos techniniai parametrai, susiję su pagrindiniais karinio mobilumo aspektais.

Veiksmų plane numatyta galimybė susieti karines ir civilines duomenų bazes. 2020 m. bus pradėtos konsultacijos su susijusiomis šalimis dėl tokių veiksmų galimybių.

IV. PAVOJINGŲJŲ KROVINIŲ VEŽIMAS

28. Karinio sektoriaus pavojingųjų krovinių vežimas – tai dar viena sritis, kuriai ES veiksmams gali suteikti pridėtinę vertę. Europos gynybos agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos tarnybomis, užbaigė apklausą, susijusią su taisyklėmis, taikomomis karinio sektoriaus pavojingųjų krovinių vežimui. Apklausos išvados 2019 m. balandžio mėn. buvo pateiktos Europos gynybos agentūrai ir apklausoje dalyvavusioms ES valstybėms narėms ir vėliau bus svarstomos.
29. Per apklausą įvertintos nacionalinės teisėkūros sistemos, daugiausia dėmesio skiriant pavojingųjų krovinių pervežimo kliūtims ir apribojimams. Buvo aprašytos nacionalinės procedūros, susijusios su karinio sektoriaus pavojingųjų krovinių vežimu; parengtas ir 2018 m. spalio 8 d. ES valstybėms narėms išsiųstas klausimynas.

¹⁶ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

¹⁷ Prieiga prie interaktyvios žiūryklės suteikiama vadovaujantis principu „būtina žinoti“, kai kreipiamasi elektroninio pašto adresu move-tentec@ec.europa.eu.

30. Be to, ES ir NATO, remdamosi ES ir NATO struktūriniu dialogu dėl karinio mobilumo, išanalizavo galimą jų atitinkamų veiksmų, susijusių su pavojingųjų krovinių vežimu, sinergiją. Šiuo atžvilgiu tai, kad Europos Sąjungai bus pateiktas atitinkamas NATO standartizacijos susitarimas ir kiti informaciniai dokumentai, padės suderinti jų pastangas tiek pavojingųjų krovinių vežimo, tiek kitose su kariniu mobilumu susijusiose srityse.
31. Komisijos tarnybos analizuoja įvairias galimybes, kad būtų galima sušvelninti problemas, susijusias su pavojingųjų krovinių vežimu, ir taip pagerinti karinį mobilumą. Į šios analizės rezultatus bus atsižvelgta toliau plėtojant atitinkamas ES programas ir iniciatyvas, taip pat ir vykdant Europos gynybos agentūros veiklą. Be to, Europos gynybos agentūros atliktos apklausos rezultatai, kuriuos tikimasi gauti iki 2019 m. vasaros, padės įvertinti, ar įmanoma ir ar reikia imtis tolesnių ES lygmens veiksmų, atitinkančių veiksmų planą.
32. Su pavojingųjų krovinių vežimu susiję veiksmai plėtojami glaudžiai bendradarbiaujant su Europos gynybos agentūra, Komisijos tarnybomis ir Europos išorės veiksmų tarnybos ES kariniu štabu. Nuolat informuojamas Pavojingųjų krovinių vežimo komitetas, kurį sudaro civiliai ekspertai¹⁸.

V. MUITINĖ IR PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS

A. Muitinė

33. Veiksmų plane taip pat nustatyti konkretūs veiksmai, kuriais siekiama optimizuoti ir supaprastinti muitinės formalumus, susijusius su tarpvalstybiniu kariniu judėjimu, kartu užtikrinant sinergiją su NATO. Dabartiniuose ES muitinės teisės aktuose, kurie galioja nuo 2016 m. gegužės mėn., numatyta, kad 302 formą, kuri yra speciali NATO nustatyta muitinės forma, galima naudoti tik kaip tranzito procedūroms skirtą muitinės deklaraciją. Šiuos teisės aktus būtų galima iš dalies pakeisti, siekiant išplėsti 302 formos taikymo sritį įtraukiant tam tikras muitinės procedūras, kurios nėra tranzitas, pvz., importą ir eksportą (kai pastarieji veiksmai atliekami laikinai).
34. Be to, sukūrus ES 302 formą, būtų optimizuotas tarpvalstybinis karinis judėjimas, kuris nėra susijęs su NATO. Šią formą taip pat galėtų naudoti NATO nepriklausančios ES valstybės narės. Maksimaliai suderinus tarpusavyje NATO 302 formą ir ES 302 formą (siekiant naudoti vienodas formas), visoje ES būtų supaprastinti su tuo susiję muitinės procesai ir tai savo ruožtu užtikrintų vienodą muitinių požiūrį į karinį judėjimą visose ES valstybėse narėse.
35. ES valstybės narės techniniu lygmeniu iš esmės pritarė tam, kad būtų parengti teisės aktų pakeitimų, kurie yra būtini siekiant supaprastinti su tarpvalstybiniu kariniu judėjimu susijusius muitinės formalumus, projektai ir įdiegta ES 302 forma. Europos gynybos agentūra, vykdydama muitinių *ad hoc* programą ir bendradarbiaudama su NATO, padėjo parengti ES 302 formą. Galutinis 302 formos suderinimas tarp NATO ir ES priklauso nuo to, kaip NATO įvertins peržiūrėtą 302 formą. ES 302 formos naudojimo teisinis pagrindas bus sukurtas įtraukiant šios formos pavyzdį į ES muitų teisės aktus.

¹⁸ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

36. Atsižvelgiant į teisinius pakeitimus, būtina iš dalies pakeisti du Komisijos reglamentus: Deleguotąjį aktą¹⁹ ir Sąjungos muitinės kodekso²⁰ įgyvendinimo aktą²¹. Komisija deleguotojo akto²² pakeitimų projektą turėtų priimti 2019 m. rudenį, o įgyvendinimo akto²³ pakeitimo projektą – ne anksčiau kaip 2020 m. pradžioje.

B. Pridėtinės vertės mokesčiai

37. Kitas svarbus Komisijos pasiektas rezultatas – tai, kad 2019 m. balandžio 24 d. buvo priimtas jos pasiūlymas dėl pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų tvarkos taikymo gynybos operacijoms vykdamas Sąjungos politiką²⁴. Atsižvelgiant į tai, kad ginkluotosioms pajėgoms, kurios dalyvauja NATO gynybos operacijose už savo šalies ribų, jau gali būti taikomos tokios išimties, šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti vienodą požiūrį į NATO ir ES gynybos operacijas, prekių tiekimui ginkluotosioms pajėgoms netaikant pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų, kai šios pajėgos dislokuojamos ne jų valstybėje narėje ir dalyvauja gynybos operacijose pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką. Pagal iniciatyvą suvienodinamas netiesioginis abiejų gynybos operacijų sistemų apmokestinimas, taigi pripažįstama didėjanti bendros saugumo ir gynybos politikos ir karinio mobilumo svarba.
38. 2019 m. gegužės 16 d. pasiūlymas buvo pateiktas Tarybos darbo grupei mokesčių klausimais. Diskusijos bus tęsiamos Suomijos pirmininkavimo ES laikotarpiu. Komisija palankiai vertintų, jei Taryba kuo skubiau priimtų šį pasiūlymą.

VI. TARPVALSTYBINIO JUDĖJIMO LEIDIMAS

39. Europos gynybos agentūra toliau plėtojo šios srities veiklą, įgyvendindama programą „Tarpvalstybinio judėjimo leidimo procedūrų Europoje optimizavimas“, ES daugiaryšio transporto centro projektą ir Susitarimo dėl diplomatinio patikimumo techninių aspektų iniciatyvą oro transporto srityje. 23 ES valstybės narės prisijungė prie 2019 m. gegužės 14 d. Europos gynybos agentūros valdančiosios tarybos posėdyje pasirašytos Europos gynybos agentūros programos dėl Tarpvalstybinio judėjimo leidimo procedūrų Europoje optimizavimo. Suderinus ir supaprastinus tarpvalstybines procedūras, daugiausia dėmesio skiriant antžeminiam ir orlaivių judėjimui bei diplomatinio patikimumo procedūroms, šia programa bus padidintos ir palengvintos ES valstybių narių karinio judėjimo galimybės, susijusios su karinėmis operacijomis, pratybomis ir kasdiene veikla.
40. Papildant šią veiklą, 2013 m. pradėtas įgyvendinti ES daugiaryšio transporto centro projektas padėjo sukurti geografinį tinklą, palengvinantį karinių pajėgų judėjimą. Šiuo metu projekte dalyvauja 14 ES valstybių narių. Pagal ES daugiaryšio transporto centro projektą numatyta

¹⁹ 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (OL L 343, 2015 12 29, p. 1).

²⁰ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (nauja redakcija) (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

²¹ 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343, 2015 12 29, p. 558).

²² Žr. pirmiau pateiktą 18 išnašą.

²³ Žr. pirmiau pateiktą 19 išnašą.

²⁴ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl gynybos operacijų, įgyvendinamų vykdamas Sąjungos politiką, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ir Direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, COM(2019) 192/F1.

pasirašyti techninį susitarimą dėl sienų kirtimo ir antžeminio transporto judėjimo. Kalbant apie techninį susitarimą dėl diplomatinio patikimumo, jame numatytas išankstinis patvirtinimas dėl diplomatinio patikimumo oro transporto srityje. Šį 2012 m. pateiktą susitarimą jau yra pasirašiusios 20 ES valstybių narių. Tiek ES daugiarūšio transporto centro, tiek diplomatinio patikimumo projektų rezultatai toliau bus naudojami veiklai, įgyvendinamai pagal Tarpvalstybinio judėjimo leidimo programą.

VII. KITI KLAUSIMAI

41. Veiksmų plane taip pat nurodyti tam tikri teisiniai aspektai, kaip antai galimas ES pajėgų statuso susitarimo poveikis kariniam mobilumui. ES pajėgų statuso susitarimas buvo pasirašytas 2003 m. ir įsigaliojo 2019 m. balandžio 1 d.²⁵, Airijai baigus savo ratifikavimo procesą. Susitarimas apima karinio ir civilių personalo, perkeltą į Europos Sąjungos institucijas, vadaviečių ir pajėgų, kurios gali būti priskirtos Europos Sąjungai rengiantis įgyvendinti ir įgyvendinant ES sutarties 42 straipsnyje nurodytas užduotis, įskaitant pratybas, statusą.
42. Europos gynybos agentūra atliko apklausą siekdama sukataloguoti visas nacionalinės teisės nuostatas, aiškindamasi mobilumo išlygas bei apribojimus ir nacionalinį tarptautinių priemonių bei procedūrų aiškinimą. Į šios apklausos rezultatus bus atsižvelgta tolesniame Komisijos tarnybų ir Europos gynybos agentūros darbe.
43. Be to, veiksmų plane pripažįstama karinio mobilumo svarba sprendžiant kitus kompleksinius klausimus, pavyzdžiui, susijusius su kova su mišriomis grėsmėmis. Įgyvendinant 22 Bendros kovos su mišriomis grėsmėmis sistemos²⁶ veiksmus, buvo apsvarstyti du veiksmas, susiję su kariniu mobilumu: 3 veiksmas „Strateginė komunikacija“ ir 7 veiksmas „Ypatingos svarbos transporto infrastruktūros apsauga“. Abu veiksmas yra įgyvendinami, o tiesioginę nuorodą į karinį mobilumą, siekiant paaiškinti galimas grėsmes šiose dviejose srityse, ateityje būtų galima įtraukti į Bendrą kovos su mišriomis grėsmėmis sistemą, jeigu ji būtų peržiūrima.

VIII. IŠVADOS IR TOLESNI VEIKSMAI

44. Nuo veiksmų plano įgyvendinimo pradžios visose srityse padaryta didelė reali pažanga, taip pat parengti svarbiausi dokumentai, t. y. kariniai reikalavimai, trūkumų analizė ir pasiūlymas dėl pridėtinės vertės mokesčio tvarkos pakeitimų. Be to, akivaizdus laimėjimas buvo tai, kad 23 ES valstybės narės pasirašė Europos gynybos agentūros programos susitarimą dėl tarpvalstybinio judėjimo leidimo procedūrų Europoje optimizavimo. Didelė pažanga taip pat pasiekta tokiose srityse, kaip pavojingųjų prekių vežimas ir muitinės.
45. Ši pažanga nebūtų pasiekta be Europos Sąjungos valstybių narių visų valdžios grandžių dalyvavimo ir pagarbos jų nacionaliniam suverenitetui ir sprendimų priėmimui, taip pat be glaudaus ir nuolatinio Komisijos tarnybų, Europos išorės veiksmų tarnybos, įskaitant ES karinį štabą, ir Europos gynybos agentūros bendradarbiavimo. ES ir NATO struktūrinis

²⁵ Europos Sąjungos valstybių narių susitarimas dėl karinio ir civilių personalo, perkeltą į Europos Sąjungos institucijas, vadaviečių ir pajėgų, kurios gali būti priskirtos Europos Sąjungai rengiantis įgyvendinti ir įgyvendinant Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 2 dalyje nurodytas užduotis, įskaitant pratybas, bei valstybių narių karinio ir civilių personalo, priskirto Europos Sąjungai šioms užduotims vykdyti, statuso (ES SOFA) (OL C 321, 2003 12 31, p. 6).

²⁶ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Bendra kovos su mišriomis grėsmėmis sistema. Europos Sąjungos atsakas“ {JOIN/2016/018 final}.

dialogas dar labiau sustiprins bendradarbiavimą karinio mobilumo srityje. Komisija ir Vyriausioji įgaliotinė pritaria šiam požiūriui ir yra įsipareigojusios tęsti darbą, vykdydamos jį taip pat ir tokiu pačiu tempu, kaip ir anksčiau.

46. Kita pažangos ataskaita bus pateikta iki 2020 m. vasaros pabaigos.